

FENOMEN NAGLE OBUSTAVE LEKA – VAŽAN I SVEPRISUTAN U FARMAKOTERAPIJI

Maja Koraćević¹, Jelena Lalić¹, Sonja Nedeljković², Goran Koraćević^{3,4}

¹Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet, Odsek za farmaciju, Niš, Srbija

²Apoteka „Nevenpharm”, Niš, Srbija

³Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet, Niš, Srbija

⁴Klinika za kardiovaskularne bolesti, Klinički centar Niš, Srbija

Kontakt: Maja Koraćević
9. brigade 53/50, 18000 Niš, Srbija
E-mail: koracevic.maja@gmail.com

Efekat nagle obustave leka ("rebound efekat") predstavlja čestu karakteristiku brojnih klasa savremenih lekova i može dovesti do ozbiljnih, pa čak i fatalnih poremećaja. Na primer, produžena primena inhibitora protonске pumpe (PPI) dovodi do umerene hipergastrinemije kod 20-25% bolesnika. Ova hipergastrinemija će rezultirati znatnim porastom sekrecije želudačne kiseline kod 30-40% bolesnika nakon naglog prekida uzimanja PPI, koji su među najčešće korišćenim lekovima u svetu.

Nagli prestanak hroničnog tretmana kortikosteroidom, beta blokatorom ili opijatom može takođe izazvati "rebound fenomen". Čak je i kod bolesnika sa srčanom insuficijencijom obustava beta blokatora na prijemu rezultirala značajnim porastom verovatnoće za intrahospitalnu smrtnost.

Učestalost pojave "rebound fenomena" zavisi od brojnih činilaca, uključujući jačinu i trajanje dejstva određenog leka i koliko dugo je primenjivan; podložnost pojedinačnog bolesnika (u vezi komorbiditeta i ozbiljnosti osnovne bolesti) i povezanim okolnostima (npr, ko-terapija). Klinički značaj "rebound fenomena" varira od akademskog do smrtonosnog. Iako su retki, "rebound fenomeni" nekih klasa lekova postaju veoma važni ukoliko se lek koristi često i globalno.

Acta Medica Medianae 2018;57(4):148-152.

Ključne reči: rebound, inhibitor protonске pumpe, kortikosteroid, beta blokator, opioid